

กิเลสบังเงา

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺนฺโต

เทศน์เช้า วันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๐

ณ วัดสันติธรรมาราม ต.คลองตากต อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

เขาเป็นเพื่อนกัน “นักมวย” แล้วเวลาวงโคจรมันมาพบกัน วงโคจรของนักมวย บางทีมันบังค้ำมาให้เจอกันนะ มันต้องขึ้นไปเจอกัน ข้างล่างก็เป็นเพื่อนกัน ถึงเวลาไปข้างบนก็ต้องไปต่อยกัน เป็นกีฬาไว้อย่างนั้น แบบวงโคจรมันบังค้ำให้มาเจอกัน นี่ก็เหมือนกัน ถ้ามันมองอย่างนั้น เหมือนกับความจริงวงโคจรมันมาพบกัน ก็เลยไปพูดเหมือนกับไปตีเตียนเขา

ที่พูดถึงถ้าเอาวัตถุจับนะ โลกมองได้แบบนี้เลย มองแบบวงโคจรบังค้ำมาให้เจอกัน แล้วเราก็ไปว่าเขาไม่ดี เพราะวงโคจรมาพบกันใช่ไหม นั่นตามวิถีทางของวงการมวยมันเป็นแบบนี้ วงการกีฬา ถ้าถึงเวลามันต้องมาพบกันแล้วก็ต้องไปประทัดประหารกัน แต่อันนี้มันเป็นกีฬา ก็มีแพ้มีชนะ แต่ธรรมะไม่ใช่ ใ้มันนี้เป็นวัตถุใช่ไหม

ธรรมะจริงๆ หมายถึงว่า นักกีฬาต้องต่อสู้กันใช่ไหม ต้องต่อสู้กับเขา แต่ธรรมะของพระพุทธเจ้าให้ต่อสู้กับตัวตนของเราใช่ไหม สิ่งใดที่เป็นภัยมันต้องเป็นภัยอยู่วันยังค่ำ สิ่งใดเป็นภัยแล้วจะเป็นคุณ ไม่มีหรอก สิ่งนั้นเป็นภัยก็ต้องเป็นภัย เวลาพูดมันพูดถึงตรงนั้นไง พูดถึงว่าสำนักปฏิบัติแล้วมันจะเป็นภัยไปเห็นไหม

อย่างเช่น ในพระไตรปิฎกคำว่าเงินทองเป็นอสรพิษ เห็นไหม ตกลงมันเป็นอสรพิษ เพราะมันให้โทษ มันจะให้โทษต่อเมื่อถ้าเราตั้งเป้าหมายให้มันต่ำไว้ คือว่าเป้าหมายที่เงินทองนั้นเป็นเป้าหมายที่เราจะไปหา มันสำหรับนักปฏิบัตินะ โยมไม่เกี่ยว เพราะต้องชำระกิเลส

ที่นี้ไปตั้งเป้าหมายไว้แค่ตรงนั้น พอตั้งเป้าหมายแค่นั้นปั๊บ ต้องเป็นเป้าหมายหาวิธีการ ให้อำนาจนี้เห็นใหม่ เราถึงบอกเลย วิธีการเข้าไปตรงนั้นมันก็เป็นเรื่องของเขาไป แต่วิธีการถ้ามันผิดละ ถ้าวิธีการนั้นมันผิด มันอยู่ตรงนั้นนะ ตรงที่วิธีการที่ผิด การแสวงหาใหม่นี้

อย่างเช่น เรากินข้าว เราก็เรียกกินข้าว พระฉันข้าว โยมก็กินข้าวเหมือนกัน แล้วอะไรผิดละ เพราะว่าสิ่งที่เป็นวัตถุ ไม่ควรไปหาเป็นอสรพิษ หลวงพี่ก็หา พระที่พูดว่าเขาก็ทำอยู่ มันถึงแทงใจใจ ว่าเวลาว่าเขาตัวเองก็เป็นอย่างนั้นหรือ ถึงว่ามันได้มาด้วยความบริสุทธิ์เห็นใหม่

การได้มาด้วยความบริสุทธิ์เขาเรียกว่ามันเป็นบารมีธรรมใจ อย่างนี้มันเป็นธรรมชาติ มันไม่มีไอ้ตรงนั้นมาหาใจ ไอ้ตรงที่ว่าการบังกัน อะไรกันอย่างนี้ การบังเงานี้

“กิเลสมันบังเงานะ กิเลสมันบังเงานะ”

สมมุติ ! คุณสมมุติสิ เราคิดอะไรก็แล้วแต่ อย่างว่าอย่างนักมวยเมื่อกี้นี้ นักมวยมันมีการต่อสู้ หรือการกีฬามีการต่อสู้กับคนอื่นนะ มันมีเรามีเขาเป็นคนนอก แต่กิเลสมันเป็นความคิดของเรา เราคิดขึ้นมากิเลสมันอยู่พร้อมกับเราใช่ไหม ความคิดเรานี้

เวลาปฏิบัติอาจารย์มหาบัวสอนอยู่ว่า “ถ้าใครว่าคนนั้นฉลาด คนนั้น โง่ที่สุดเลย ยิ่งโง่ โง่สุดๆ โง่ ๒ ชั้น ๓ ชั้นนะ” เพราะอะไร ? เพราะโง่กับกิเลสของตัวเอง ความคิดที่คิดมาทั้งหมด กิเลสมันชวนให้คิด กิเลสเป็นตัวต้นเหตุให้คิด กิเลสเป็นตัวยุแหย่ ตัวก่อกวน ตัวปลุกปั่นออกมาทั้งหมดเลย เพราะกิเลสมันอยู่ที่ใจ ก็เหมือนกับสิ่งนี้มันขยับออกมาจาก...

พลังงานไฟฟ้าออกมาจากเครื่องนั้น ถ้าเครื่องนั้น สมมุติสิ สมมุติเป็นวัตถุใช่ไหม สมมุติว่าเครื่องนั้นมันมีสิ่งที่ว่าแปลกล้อมอยู่ในเครื่องนั้น มันออกจากเครื่องนั้นมา มันต้องมีสิ่งแบบนั้นออกมาตลอด

กิเลสมันฝังอยู่ที่ใจ ถ้ามันเคลื่อนไหวบนความคิดของเรา ถูกต้องเป็นความคิดของเรา แต่ความที่เป็นกิเลสออกมา มันออกมาด้วย แล้วเรามองไม่เห็นไง เราไม่เข้าใจหรือ

แล้วเราไปว่าอันนี้ถูกต้องเพราะว่าเราคิดจนเคยใจ มันถึงบอกว่าเป็นกิเลส เห็นไหม กิเลสมันออกมาจากตรงนั้น มันถึงบังเงาออกมาไง พอบังเงาออกมามันเลยไม่รู้จักรว่ามันเป็นภัยไง สิ่งที่เป็นภัยต้องเป็นภัยวันยังค่ำ

เราวชใหม่ๆ สมมุติว่าเราวชใหม่ๆ หรือว่านักปฏิบัติใหม่ หรือว่าใครก็แล้วแต่ของใหม่มันจะระวัง มันจะเป็นภัยต่อเมื่อเรายังตื่นตัวอยู่ พอมันชินชาไป มันเผลอไปอย่างนี้ มันตื่นตัวไหม มันนานไป นานไป มันชินไป ชาไป ชินไป ชาไป

นี่เห็นไหมต้องตื่นและระวังภัยอยู่ตลอดเวลา สิ่งนั้นเป็นภัยต้องเป็นภัย แต่มันบังเงาตลอดจนเราไม่เห็นไง มันบังอยู่ในความคิดเรานั้นล่ะ มันยากตรงนี้ไง ยากที่มันบังมาๆ พอบังมามันก็เป็นเรา เราก็เป็นมันอย่างนี้ พอเป็นเราปั๊บ มันก็ต้องว่าสิ่งนี้เราคิด สิ่งนี้เรากระทำถูกต้อง เห็นไหม

พระพุทธเจ้าถึงสอนว่า “ให้ทำสมาธิ” ให้หยุดยั้งให้ได้ ถึงว่าคนเราเห็นไหมคนที่เก่งคือชนะตน.. ชนะตนเท่านั้น ชนะคนอื่น ชนะเท่าไรก็แล้วแต่มันก่อเวรก่อกรรม ก่อเวรก่อกรรมเด็ดขาด มีเวรมีกรรม แต่ถ้าชนะตนเอง ชนะใจของตนเอง เป็นยอดของการที่ชนะนะ แล้วชนะได้ไหม ?

เพราะว่าเวลาการต่อสู้ของกีฬา มันมีฝ่ายตรงข้าม แต่เราเป็นเรา ไม่มีฝ่ายตรงข้ามแล้วเราจะไปต่อสู้ตรงไหน เราถึงบอกว่าต้องหยุดใจ ต้องหยุด แต่เวลามันหยุดนี้ พอตัวเองว่าตัวเองคิดถูกๆ ความคิดถูกนั้นแหละ ใจ ๒ ชั้นล่ะ เพราะกิเลสมันยุแห่มาแล้ว ชั้นหนึ่งแต่ไม่รู้ แล้วตัวเองยังตามไปอีกชั้นหนึ่งนะ

ถึงว่าการปฏิบัตินี้เวลาครูบาอาจารย์สอนมาว่า ต้องทำแบบคนโง่โง่ ปิดหู ปิดตา ปิดทุกอย่าง เพื่อจะเอาตัวเองเอาไว้ให้อยู่ ใจ ความคิดของตัวเองไว้ให้อยู่ ถ้าเราปิด ไม่ให้ความคิดเราไปเกาะเกี่ยวกับสรรพสิ่งต่างๆ ข้างนอกเห็นไหม สรรพสิ่งต่างๆ ข้างนอก จิตมันกระโดดไป ใจ โลกนี้มีเพราะมีเรา เราคิดไปสิ สิ่งที่เคยผ่านมา คิดไปสิ โลกนี้ เพราะมีเรา เรามีเห็นไหม มันคิดออกไป มันกระโดดออกไป

ความคิดก็เหมือนกัน ถ้าคิดถึงคนอื่นมันไปแล้ว มันพ้นจากเราไป ใจ แต่ถ้าคนอื่น ไม่มีเลย มีเราคนเดียวเห็นไหม เราเป็นคนคิด ความคิดต้องปิดกั้นตรงความคิดนี้ให้ได้ ให้เป็นสมาธิ ใจ แม้แต่จิตที่สงบก็มีความสุขมากแล้ว มีความสุขพอแรงแล้วนะ จิตนี้สงบนะ

แต่ถ้าการคิดอยู่ การใคร่ครวญ ขนาดคิดอย่างนี้นะ แล้วคิดกระโดดออกไป แล้วคิดออกไปข้างนอก คิดดูมันขนาดไหน มันวนกลับมาตรงนี้ ใจ วนกลับมาถึงที่ว่าให้ตัวบังเงาหรือว่าไม่ให้ชินชา ชินชาแล้วหน้าด้าน ชินชากับความคิดเพราะคิดจนเคยใจ ยิ่งคิดยิ่งยอ ยิ่งคิดยิ่งฉลาด ยิ่งคิดยิ่งเก่ง ยิ่งคิดยิ่งขอด มันหลงตัวมันเอง แล้วมันก็พ้น ไปหมดเลย พ้นจนแบบว่าจับจุกไม่ได้

ถึงว่าต้องทำเป็นคน โง่โง่ คนโง่ให้ปิดๆ ยิ่งปิดมันยิ่งอัด พอมันอัดๆ อัดแล้ว มันต่อต้าน ใจ ความต่อต้าน ความฟุ้งออก เด็กปล่อยให้มันเล่น มันเล่นไปตามสบายเลย จับมันมานั่งนี้มันเอาตายเลย ถึงจับมันผูกสิ หัวใจจับให้มันอยู่ ใจ แต่ต้องอยู่ ถ้าไม่อยู่มันก็แบบว่าออกมาพร้อมกับความคิดดั้งเดิมคือกิเลส ต้องให้กิเลสมันยุบยอบลง ให้มันเบาตัวลงแล้วให้เป็นสมาธิ สมาธิคือว่ามันสงบตัวลงๆ พอกิเลสสงบตัวลงใจมันก็เป็นอิสระ ใจ มันก็พออยู่ได้เห็นไหม

คำว่าใจอิสระ อิสระชั่วคราว ใจ เพราะกิเลสมันแบบว่าโดนอำนาจของคำบริการของของเรา อำนาจของธรรมะพระพุทธเจ้าเข้าไปกดมันไว้ กดมันไว้แล้ว ค่อยพิจารณา ค่อยหันกลับมา ค่อยขุดคุ้ย ค่อยขึ้นมาแสวงหา คุ้ยว่ามันอยู่ไหน ใจ ตัวที่ว่ามันก่อน ใจ ตัวที่ว่ามันคิดว่ามันเก่ง มันแน่ มันมีศักดิ์ศรี อยู่มาได้เต็มตัว อยู่ตรงไหน ใจ

ถ้าชำระล้างตรงนี้ก่อน ชำระล้างตรงนี้ออกมาแล้ว สิ่งที่ว่าวัตถุเงินทองที่ว่าเป็น โทษอยู่เมื่อก็นี้ก็ไม่เป็นแล้ว มันจะเป็นประโยชน์แล้ว มันไม่เอามาประหารตนใจ นี่เอามาประหารตนนะ ใช้ก็ใช้ในทางที่ผิด หามาก็หามาในทางที่ผิด แต่สำหรับถ้าคนมีกรรม มันจะมีมาหรือไม่มา มันเป็นเปลือกจริงๆ

ถึงบอกว่าแก้วแหวนเงินทองนี้ไม่ใช่ตัวโทษ หัวใจที่ไปยึดมั่นถือมั่นมันต่างหาก เป็นตัวโทษ แต่ถ้ายังไม่ชำระก่อนมันเป็นโทษตั้งแต่เริ่มแสวงหา ไอ้ตัวนั้นเป็นตัวอุบาย อีกตัวหนึ่งนะ เป็นการให้โทษเป็น ๒ ชั้นนะ เพราะความอยากได้มันใช่ใหม่ ความอยากได้มันจะทำอย่างไรก็แล้วแต่จะให้ได้มันมา ทั้งๆ ที่มันไม่เป็นโทษ แต่ความอยากได้มันเป็นผลสะท้อนกลับ ๒ ชั้นอีก เพราะความอยากได้มัน เรื่องจะผิดถูกอย่างไรก็ต้องว่ากันไปเพื่อที่จะเอาตรงนั้น

แต่ถ้ามันไม่มีแล้วนะ มันชำระตรงนี้แล้ว ไอ้ตรงนั้นมันเป็นประโยชน์แล้ว เพราะได้มามันเป็นประโยชน์ทั้งหมด เพราะมันบังงาใจ ความบังงาอยู่ เพราะถ้ามองพื้นๆ มองเผินๆ ไม่มีใครคิดว่าใครหรือคนเหมือนคน พระเหมือนพระ ไม่มีใครคิดว่าใคร แต่ถ้ามองลงไปถึงการจะเริ่มกำจัดมันใจ กับเริ่มจะดูแลมันใจ ดูแลก่อน ให้มันเป็นประโยชน์ก่อนแล้วค่อยมาเป็นประโยชน์

มันคิดนะเศร้า แต่ถ้าใครถามอีกก็พูดอย่างนี้อีก เพราะแบบว่าอยากให้มันไม่ให้ เป็นเหยื่อกัน ไม่ให้เป็นอะไรกัน เพราะว่ามันรับไม่ได้ รับไม่ได้เลย

แต่พูดไปแล้วมันก็เศร้าใจ เหมือนกับว่าวง โจรวิถีมันมาเจอกัน แล้วก็เหมือนกับ ตาร้อนไปลอกเขาใจ คิดอย่างนั้นเลยนะ ถ้ามองๆ อย่างนั้นจริงๆ เหมือนวง โจรบังคับ วิถีมาเจอกัน แล้วก็ไปว่าคนนั้นแล้ว คนนี้แล้ว ไอ้คนพูด ไอ้คนว่าเขาแล้ว มึงเร็วกว่าเขา ก็อย่างที่ว่าเมื่อก็นี้นะ อวดฉลาด อวดรู้ นะ โง่ ๒ ชั้น

แต่นี้ในฐานะของอาจารย์ใจ ในฐานะของการพูดว่าอะไรถูกอะไรผิด แต่ถ้าไม่ใช่
ถามนะ เอออันนี้พูดออกไป เพราะอาจารย์สอน..

บรูษมีไปด้วยกัน ๒ คน แล้วเดิน ไปโคณฑูเขายังมา บรูษผู้หนึ่ง ใจจะไม่ช่วย
เพื่อน จะวิ่งไปตามก่อน ธนูนี้ใครยิงมา ? ยิงมาจากลูกศรชนิดใด ? ทำมาจากไม้ที่ไหน ?
ใครเป็นช่างทำ ? วิ่งไปหาเลยนะ ปีหนึ่งก็ไม่เจอ กลับมาเพื่อนแห้งแล้ว ตายจนแห้งเลย

แต่มีบรูษอีกผู้หนึ่งมาด้วยกัน โคนธนูยิง บรูษนั้นเป็นคนฉลาด ไม่วิ่งไปตามหา
ใคร ดึงศรที่ธนูนั้น รักษาแผลที่หัวใจนั้น บรูษนั้นจะหาย

อาจารย์เอาเรื่องนี้มาเตือนหมู่คณะตลอดเวลา คือว่าอะไรก็แล้วแต่ต้องถอนหนาม
ที่ใจใจ บรูษที่ฉลาดคือว่า เวลาอย่างเมื่อวานนี้ เอ็งมาถามบ๊อบ เรากระทบที่ใจเราต้องถอน
ของเราก่อน เราไม่ใช่ปากโพลงออกไป เห็นไหม

แต่ ! แต่อีกละ ถ้าถอนหนามพอมันเป็นเรื่องนี้ปุ๊บก็แผลมันเกิดแล้ว ธนูมันปัก
แล้ว ทำไมไม่ถอนหนามนี้ ถ้าเป็นบรูษที่ฉลาดใจ ถึงต้องอยู่ที่ภายใน

แต่นี้ใจ เพราะถ้าเราไม่พูดออกไป พวกเอ็งก็ต้อง ฮือ เพราะมันมาลงที่นี้ ... เออ
ถูกต้อง แล้วก็ฮือกัน ฮือกัน มันก็เป็นกระแสโลก เข้ากระซอนเขาไปหมด

แต่มันเป็นแน่นอนอยู่แล้ว เพราะ โลกนี้คือหมู่สัตว์ โลกนี้เป็นกระแส โลกนี้มีคน
โง่ ที่ไหนคนไปมาก ทำไมไม่ดี ทำไมคนถึงไปเยอะละ (หัวเราะ) ที่ดีๆ มีอยู่แค่นี้แหละ
(หัวเราะ) ซ้ำๆ ซากๆ มีอยู่เท่านี้ละ

มันสะท้อนใจใจถ้าพูดนะ กิเลสมันบังเงานะ มองไม่เห็นหอรอก มองไม่เห็น
หอรอก เพราะธรรมชาติมันมองออก เรามองเข้าไปเถอะแล้วจะขนลุกขนพองเลย

แล้วที่ว่าอย่างการพิจารณากาย หรือพิจารณาอะไรก็แล้วแต่ เวลาู้เข้า ใจใหม่
ทำไมเราโง่ขนาดนี้ ทำไมเราโง่ขนาดนี้ ขนาดมองเข้านะ แล้วพอมองออก พอเข้าไปๆ

แล้วมองออกมา มุมกลับนะ แล้วโลกนี้จะรู้ได้อย่างไร แล้วใครมันจะรู้ได้ โอ๊ย ! ธรรมชาติมันลึกซึ้ง มันลึกซึ้งอย่างนี้เอง โลกนี้มีใครจะรู้ได้อย่างนี้ๆ

แต่เวลาเข้าไปสิ เวลาหันเข้าไป ครูบาอาจารย์เล่าให้ฟังหมด ผู้ที่ประสบผู้ที่ผ่านจะนั่งร้องไห้ นะ น้ำตาไหลเลย น้ำตาไหล เศร้าใจนะ จนน้ำตาไหลพรากๆ การเกิดการตายมา เรานี้มันทุกข์มันร้อน สงสารดวงใจของเราไง สงสารการเกิดการตาย การพบๆ ผ่านๆ มาของไอ้ที่ว่าไอ้ทุกข์แสนทุกข์นี้แล้วจะเห็นทุกข์ในปัจจุบันนี้เป็นของเล็กน้อยเลย โอ๊ยโอส!! มันทุกข์มันร้อนมาขนาดนั้นนะ มันต้องหมกไหม้มา มันต้องเผาผลาญมา จนมาเป็นเรา มาเกิดขนาดนี้ แล้วมาเจอพระพุทธศาสนา เจอของดีแล้วเราจะปล่อยข้ามไปอีกหรือ

นี่มองมุมกลับนะ แล้วก็มองออกไปข้างนอกไป ให้เขาขบได้อย่างไร แล้วก็มองมุมกลับที่ว่า คุณสิ ขนาดเขาเข้ามาอยู่กับศาสนาหรือเข้ามาอยู่ในอย่างนี้ ทำไมทำตัวอย่างนี้เห็นไหม นี่เพราะกิเลส แหม.. กิเลสมันแสนจริงๆ เวลาเข้ามา บวชเข้ามาทุกคนก็ต้องว่า ต้องเอาตัวให้รอด ต้องปฏิบัติปฏิบัติชอบ พอมาๆ ไป มาๆ ไป ความเคยชินใจ หมกไว้ เม็ดไว้ แล้วพอทำไปๆ ทำมากเข้าไปเรื่อยๆ นะ

อาจารย์เลยสอนไง ไม่ให้มีหนึ่ง ไม่ให้ผิดหนึ่ง ผิดหนึ่ง การกระทำหนึ่งแล้วมันตามมาเรื่อยๆ เรื่อยๆ

เมื่อก่อนคุณมากเห็นไหม ไม่ให้เข้ามาใกล้เลย ไม่ให้เข้ามาใกล้เลย ก็เพราะไม่อยากจะให้มันมีเหตุ มีเหตุแล้วมันมีผลก็เกาะกันไปเรื่อย เกาะกันไปเรื่อย ซี้ให้ดูใจ ซี้ให้เห็นว่าโทษมันอยู่ตรงไหน

เราพูดจริงๆ พูดอย่างนั้นจริงๆ แล้วก็สะท้อนใจจริงๆ แล้วก็คิด ยังคิดเลยละ มันยิ่งมองเห็นสภาพแบบนั้นเราถึงต้องระวังตัวไง เราถึงต้องปรับปรุงตัวเราให้ดีขึ้นๆ เพราะอะไร ? เพราะศาสนาก็มีแต่ของอย่างนั้นๆ แล้วเราคนหนึ่งทำไมทำตรงนั้นด้วยหรือ ต้อง

ให้เราดีขึ้นๆ ใจ กิดฟุดฟิดมาเหมือนกันนะ ปล่อยให้หมดเลย ละให้หมด ไม่ยุ่งของที่ผิด แล้วทำตัวเป็นตัวอย่างใจ

แต่มันก็เป็นตัวอย่างสำหรับเราเท่านั้นแหละ เวลามันพิสูจน์ พอเราทำดีขึ้นมาใคร จะมาชม ไม่มีทางหรอก ไม่มีทาง เพียงแต่แบบว่าคนมีหูมีตามีใจ อ้อ พระที่ปฏิบัติตัวไม่ดีก็มี ที่ปฏิบัติตัวเขาร่องเขารอยก็ยังมี เออ อย่างนี้มันก็ยังพอ..

ไอ้เนี่ยเหมือนว่าปฏิบัติตัวเขาร่องเขารอยเพื่อมันจะหลอกเอาที่หลังใจ (หัวเราะ) เขายังไม่เชื่อก็หลอกให้เขาเชื่อก่อน พอเชื่อแล้วเดี๋ยวไปเอาที่หลังใจ เพราะกาลเวลามันยังไม่ถึงกับเขาลงใจ มันก็เป็นอย่างนั้นตลอดไป

เราถึงคิดมุกกลับว่า อ้อ จะทำให้เขาศรัทธาหรือ ให้เขาเชื่อหรือ ไอ้เนี่ยก็กิเลสตัวหนึ่ง แต่ไม่ได้คิดอย่างนั้น คิดเพียงเวลาว่า เวลาผัดมันเป็นอย่างนั้นไปหรือ

แล้วพวกที่ว่าธรรมะหมายถึง คนที่เข้าไปปฏิบัติธรรม ศาสนาดี ผู้เป็นพระต้องดีหมด เพราะพระเป็นคนดีกินศาสนาอยู่ตลอดเวลา ศาสนธรรมใจ ผู้ปฏิบัติทำไมทำตัวไม่ดีล่ะ เขาคิดตรงนั้นหรอก กิดนะ เพราะว่าเราก็อ้อศาสนาดี ศาสนาธรรมของพระพุทธเจ้านี้ยอดเยี่ยม มีความสุขจริง ผู้ปฏิบัติจริงสมควรแก่ธรรม มีความสุขจริงเกิดขึ้นจากภายใน แล้วอย่างทีพุดไปๆๆ อ้อ ! (แทบสิ้นสุดเพียงเท่านี้)